Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid
Integriteit en kansspelen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kabinetsreactie burgerinitiatief 'Stop de Postcodeloterij'

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
8084481

Bijlage(n)
2

Bijlage(n)
1. Burgerinitiatief 'Stop de Postcodeloterij'
2. Kabinetsreactie Burgerinitiatief 'Stop de Postcodeloterij'

1. Aanleiding

Op 12 mei jl. heeft de heer Broers het burgerinitiatief 'Stop de Postcodeloterij' aangeboden in de Tweede Kamer. Op 16 januari a.s. staat een plenair debat over dit initiatief ingepland. De Kamer heeft gevraagd om een schriftelijke kabinetsreactie op dit initiatief voorafgaand aan de plenaire behandeling ervan. Met deze Kamerbrief gaat u in op dit verzoek.

2. Geadviseerd besluit

- Instemmen met de inhoud en verzending van de Kamerbrief

3. Toelichting

Burgerinitiatief

- Het burgerinitiatief is geïnitieerd door Rick Broers. Hij is een Nederlandse videomaker op Youtube onder de naam 'Serpent' en hij heeft meerdere video's op Youtube geplaatst waarin hij kritiek uit op de Postcode Loterij. Ook heeft hij meerdere interviews gegeven over het burgerinitiatief.[1]
- Het burgerinitiatief heeft ruim 40.000 steunbetuigingen gekregen en is ontvankelijk verklaard. De Kamercommissie Justitie en Veiligheid heeft besloten een plenair debat te willen voeren over het burgerinitiatief.
- Met het initiatief pleit de initiatiefnemer voor een verbod op de huidige opzet van de Postcode Loterij, waarbij prijstoekenning afhankelijk is van de woonlocatie van de deelnemers. Het initiatief richt zich volgens de initiatiefnemer niet op het beëindigen van de Postcode Loterij als geheel, maar op het hervormen van het huidige systeem en het voorkomen van vergelijkbare constructies bij andere loterijen in de toekomst.
- De initiatiefnemer stelt dat de opzet van de loterij inspeelt op het psychologische fenomeen 'verliesaversie'. Hij meent dat mensen niet enkel meespelen in de hoop op een geldprijs, maar ook uit angst om dit geld mis te lopen.

[1] Onder andere: Hart van Nederland (Bijna helft Postcodeloterij-deelnemers speelt mee 'om geen spijt te krijgen als de straat wint' | Hart van Nederland); NPO Radio 1 (YouTuber Serpent heeft al 20.000 handtekeningen om de Postcodeloterij te verbieden | NPO Radio 1); EO Podcast 'Geld of je leven' (Aflevering De Postcode Loterij is oneerlijk, zegt deze Youtuber (23 april 2025) van podcast Geld of je leven luister je op NPO Luister)

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid
Integriteit en kansspelen

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
8084481

- Daarnaast stelt hij dat consumenten geconfronteerd worden met intensieve marketingstrategieën en ongewenste post, waarbij de communicatie regelmatig gericht is op het creëren van urgentie en het benadrukken van gemiste kansen.
- Concreet worden in het burgerinitiatief twee maatregelen voorgesteld:
    - Een verbod op systemen waarbij niet-deelnemers achteraf kunnen vaststellen dat zij een prijs hebben misgelopen;
    - beperking van *Fear of missing out (FOMO)* versterkende communicatie.[2]

Achtergrond Postcode Loterij

- De Postcode Loterij is een niet-incidentele goededoelenloterij, ook wel 'artikel 3 loterij' genoemd. Dergelijke loterijen zijn opgericht voor de financiering van particuliere initiatieven ter ondersteuning van doelen van algemeen belang. Goededoelenloterijen hebben geen winstoogmerk.
- Dit type loterij heeft een wettelijk afdrachtspercentage van 40% aan goede doelen. In 2025 heeft de Postcode Loterij in totaal €378 miljoen afgedragen aan 150 goede doelen. Dit zijn belangrijke gelden voor goede doelen, omdat het om ongeoormerkte (vrij besteedbare) gelden gaat.
- Het uitgangspunt van de Postcode Loterij is dat mensen meespelen op basis van hun postcode. Dit betekent dat een verbod op systemen waarbij niet-deelnemers achteraf kunnen vaststellen dat zij een prijs hebben misgelopen, in de praktijk een verbod op de opzet van de Postcode Loterij zou betekenen.

Kabinetsreactie

- In de Kamerbrief geeft u aan dat u geen aanleiding ziet voor een verbod op het systeem van de Postcode Loterij, waarbij niet-deelnemers achteraf kunnen vaststellen dat zij een prijs hebben misgelopen. Ook geeft u aan dat u geen aanleiding ziet voor aanvullende maatregelen ten aanzien van *FOMO* versterkende communicatie door de Postcode Loterij.
- U geeft aan dat maatregelen proportioneel moeten zijn en in verhouding moeten staan tot de risico's. Hoewel de Postcode Loterij niet geheel zonder risico's is en inderdaad *FOMO* kan stimuleren, kennen loterijen een relatief laag risico op gokschade. Dit lage risicoprofiel hangt samen met de lage speelsnelheid, de lage continuïteit van spelen en de afwezigheid van competitie-elementen.
- Gezien dit lage risicoprofiel zouden een verbod op de huidige opzet van de Postcode Loterij of aanvullende maatregelen ten aanzien van *FOMO* versterkende reclame niet proportioneel zijn. Daarnaast zijn er geen signalen dat de bescherming tegen gokschade bij Postcode Loterij in het geding is, waardoor er geen aanleiding gezien wordt voor een verbod of aanvullende maatregelen ten aanzien van reclame.
- In de brief geeft u tevens aan dat meegewogen dient te worden dat maatregelen gevolgen kunnen hebben voor afdrachten aan goede doelen.
- Tot slot geeft u aan dat de voorstellen uit het burgerinitiatief onder de huidige omstandigheden een wetswijziging vergen. U stelt dat, gelet op de zorgwekkende ontwikkelingen rond online kansspelen, uw prioriteit nu ligt bij het versterken van de bescherming van spelers bij online kansspelen. Daarbij geeft u aan dat u op termijn ook vraagstukken voor landgebonden

[2] *Fear of missing out* is de angst om (financieel) gewin, plezier of een gunstige deal mis te lopen.

kansspelen wil adresseren en dat u dat gaat doen wanneer het wetgevingstraject voor kansspelen op afstand is afgerond.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid
Integriteit en kansspelen

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
8084481

4.1 Politieke context

- In het tweeminutendebat Kansspelen op 23 september jl. zijn twee moties ingediend die raken aan het burgerinitiatief over de Postcode Loterij:
    - SGP heeft een motie ingediend om een totaalverbod op reclame in te voeren, voor zowel online als landgebonden kansspelen. Die motie werd verworpen met 64 stemmen voor en 86 stemmen tegen.[3]
    - Het lid Keijzer heeft een motie ingediend die de regering verzoekt geoormerkt meespelen bij goededoelenloterijen voor te schrijven. Deze motie is aangehouden.

4.2 Afstemming

- De conceptbrief is afgestemd met de Kansspelautoriteit.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[3] De partijen die voor stemden, zijn: PRO, CDA, JA21, ChristenUnie, DENK, PvdD, SGP, SP, Keijzer en Volt